EUROPA-PARLAMENTET 2009 - 2014

Mødedokument

27.1.2011 B7-0074/2011

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af forespørgsler til mundtlig besvarelse B7-0007/2011 og B7-0008/2011

jf. forretningsordenens artikel 115, stk. 5

om indgåelse af en Genèveaftale om handel med bananer mellem Den Europæiske Union og Brasilien, Colombia, Costa Rica, Ecuador, Guatemala, Honduras, Mexico, Nicaragua, Panama, Peru og Venezuela og en aftale om handel med bananer mellem Den Europæiske Union og Amerikas Forenede Stater

Francesca Balzani, Vital Moreira
for Udvalget om International Handel

B7-0074/2011

Europa-Parlamentets beslutning om indgåelse af en Genèveaftale om handel med bananer mellem Den Europæiske Union og Brasilien, Colombia, Costa Rica, Ecuador, Guatemala, Honduras, Mexico, Nicaragua, Panama, Peru og Venezuela og en aftale om handel med bananer mellem Den Europæiske Union og Amerikas Forenede Stater

Europa-Parlamentet,

– der henviser til sine beslutninger af 1. december 2005 om forberedelserne til WTO's sjette ministermøde i Hongkong[1], af 4. april 2006 om evaluering af Doha-runden efter WTO's ministerkonference i Hongkong[2], af 27. april 2006 om et styrket partnerskab mellem Den Europæiske Union og Latinamerika[3], af 7. september 2006 om sammenbruddet i forhandlingerne om Doha-udviklingsdagsordenen[4], af 12. oktober 2006 om de økonomiske og handelsmæssige forbindelser mellem EU og Mercosur med henblik på indgåelsen af en interregional associeringsaftale[5], af 23. maj 2007 om økonomiske partnerskabsaftaler[6], af 12. december 2007 om økonomiske partnerskabsaftaler[7], af 24. april 2008 om det 5. topmøde Latinamerika/Den Europæiske Union og Caribien i Lima[8] og om "Mod en reformeret Verdenshandelsorganisation"[9] , af 7. oktober 2008 om suspensionen af WTO-Dohaudviklingsdagsordenen og dens fremtid[10], af 25. marts 2009 om den økonomiske partnerskabsaftale mellem Cariforumlandene på den ene side og Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den anden side[11], sin lovgivningsmæssige beslutning af 25. marts 2009 om forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af den økonomiske partnerskabsaftale mellem Cariforumlandene på den ene side og Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den anden side[12], af 5. maj 2010 om EU's strategi for forbindelserne med Latinamerika[13] og af 21. oktober 2010 om EU's handelsforbindelser med Latinamerika[14],

– der henviser til Genèveaftalen om handel med bananer mellem Den Europæiske Union og Brasilien, Colombia, Costa Rica, Ecuador, Guatemala, Honduras, Mexico, Nicaragua, Panama, Peru og Venezuela og til aftalen om handel med bananer mellem Den Europæiske Union og De Forenede Stater (herefter kaldet "aftalerne om handel med bananer"),

---

[1] EUT C 285 E af 22.11.2006, s. 126.
[2] EUT C 293 E af 2.12.2006, s. 155.
[3] EUT C 296 E af 6.12.2006, s. 123.
[4] EUT C 305 E af 14.12.2006, s. 244.
[5] EUT C 308 E af 16.12.2006, s. 182.
[6] EUT C 102 E af 24.4.2008, s. 301.
[7] EUT C 323 E af 18.12.2008, s. 361.
[8] EUT C 259 E af 29.10.2008, s. 64.
[9] EUT C 259 E af 29.10.2009, s. 77.
[10] EUT C 9 E/05 af 15.1.2010, s. 31.
[11] Vedtagne tekster, P6_TA(2009)0175.
[12] Vedtagne tekster, P6_TA(2009)0183.
[13] Vedtagne tekster, P7_TA(2010)0141.
[14] Vedtagne tekster, P7_TA(2010)0387.

– der henviser til Marrakesh-aftalen om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen,

– der henviser til partnerskabsaftalen mellem medlemmerne af gruppen af stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS) på den ene side og Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den anden side, som blev underskrevet i Cotonou den 23. juni 2000 (Cotonouaftalen),

– der henviser til den økonomiske partnerskabsaftale mellem Cariforumlandene på den ene side og Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den anden side,

– der henviser til afslutningen af forhandlingerne om en associeringsaftale mellem EU og Mellemamerika,

– der henviser til afslutningen af forhandlingerne mellem EU og Colombia og Peru om en flerpartshandelsaftale,

– der henviser til erklæringerne fra WTO's Ministerkonference, som vedtoges i Doha den 14. november 2001 og i Hongkong den 18. december 2005 og til formandens resumé, som vedtoges i Genève den 2. december 2009,

– der henviser til dispensationen fra anvendelsen af artikel I i GATT-aftalen, som blev givet i Doha i november 2001 (den såkaldte "Doha-dispensation") for Cotonouaftalens handelspræferencer med en varighed, der svarer til disse handelspræferencer, dvs. indtil den 31. december 2007,

– der henviser til forståelsen mellem USA og EF om bananer af 11. april 2001,

– der henviser til beretningen af 22. december 2009 fra generaldirektøren for Verdenshandelsorganisationen (WTO) om hans mæglingsbestræbelser (i henhold til artikel 3.12 i Forståelse vedrørende regler og procedurer for bilæggelse af tvister) i konflikterne om EF-importordningen for bananer (DS361), klage indgivet af Colombia, og om EF-importordningen for bananer (DS364), klage indgivet af Panama,

– der henviser til Rådets forordning (EØF) nr. 404/93 af 13. februar 1993 om den fælles markedsordning for bananer,

– der henviser til erklæringen fra Den Blandede Parlamentariske Forsamling AVS-EU af 1. april 2010 om bananaftalen mellem EU og Latinamerika og dens følger for bananproducenterne i EU og i AVS-landene,

– der henviser til forespørgsler af 24. januar 2011 til Rådet (O-0012/2011 – B7-0007/2011) og Kommissionen (O-0013/2011 – B7-0008/2010) om indgåelsen af Geneve-aftalen om handel med bananer,

– der henviser til forretningsordenens artikel 115, stk. 5, og artikel 110, stk. 2,

A. der henviser til, at aftalerne om handel med bananer bilægger den længste konflikt nogensinde mellem EU og latinamerikanske bananleverandører fra mestbegunstigede nationer (MFN-leverandører); der endvidere henviser til, at aftalerne også bilægger en særlig forbitret strid mellem USA og EU og udelukker muligheden for skadelige

sanktioner fra USA's side; der også henviser til, at de ligeledes indebærer en løsning på alle de krav, som latinamerikanske MFN-leverandører har fremsat i forbindelse med EU's seneste tre udvidelser,

B. der henviser til, at hver EU-medlemsstat indtil den 1. juli 1993 opretholdt sin egen bananimportordning, idet der i nogle medlemsstater gjaldt særordninger til fordel for lande, som de havde stærke historiske bånd til,

C. der henviser til, at adskillige latinamerikanske WTO-medlemmer, der leverer bananer til EU på grundlag af mestbegunstigelsesklausulen, og USA efter vedtagelsen af Rådets forordning (EØF) nr. 404/93 indledte WTO-tvistbilæggelsesprocedurer mod EU på grund af forskelle i behandlingen af bananer, der eksporteres til EU's marked af forskellige leverandører,

D. der henviser til, at det blev konstateret, at visse aspekter af De Europæiske Fællesskabers bananimportordning ikke var forenelige med WTO's lovgivning,

E. der henviser til, at en række forslag fra De Europæiske Fællesskaber (EF) om at ændre ordningen for at bringe den i overensstemmelse med henstillingerne og reglerne fra WTO's tvistbilæggelsesorgan blev forkastet af de lande, der havde indgivet klagerne,

F. der henviser til, at den nye EU-bananordning, der indførtes den 1. januar 2006, stadig blev betragtet som værende uforenelig med EU's forpligtelser over for WTO,

G. der henviser til, at kun ca. 20 % af verdens bananproduktion eksporteres, da størstedelen af produktionen er beregnet for hjemmemarkedet,

H. der henviser til, at der er store forskelle med hensyn til produktivitet og konkurrenceniveau inden for bananproduktionen mellem de enkelte lande og inden for disse lande, der endvidere henviser til, at de latinamerikanske lande og Filippinerne er de mest konkurrencedygtige producenter og de største eksportører,

I. der henviser til, at EU har afsluttet forhandlingerne med Colombia og Peru om en flerpartshandelsaftale og med seks centralamerikanske lande om en associeringsaftale,

J. der henviser til, at EU's interne støtteprogram POSEI (program til løsning af et områdes problemer som følge af dets afsides beliggenhed og ø-karakter, POSEI) bistår producenter i EU's afsidesliggende regioner,

K. der henviser til, at bananer på internationalt plan ligger på fjerdepladsen inden for eksporten af landbrugsvarer, og at EU er den største (netto)importør af bananer i hele verden med en import på næsten 5 mio. ton i 2007,

L. der henviser til, at bananproduktionen har omfattende følger for lokalsamfundene, ikke blot økonomisk, men også med hensyn til miljø, indvandring og arbejdsnormer,

M der henviser til, at multinationale selskaber, der driver virksomhed i Latinamerika, kontrollerer over 80 % af det globale marked,

N. der henviser til, at EU's toldsats- og kvoteordning har skabt vilkår, hvor AVS-landene har

mulighed for at eksportere betydelige mængder bananer til EU, og at ordningen også har begrænset handelsaftalers virkninger for europæiske producenter og har beskyttet et stort antal arbejdspladser, der er knyttet til bananproduktion,

O. der henviser til, at aftalen vil betyde omfattende toldnedsættelser (35 % mellem 2010 og 2017) for ikke-AVS-landes import af bananer; der henviser til, at AVS- og EU-producenterne som følge heraf givetvis må tilpasse sig de nye realistiske forhold på verdensmarkedet,

1. noterer sig aftalerne om handel med bananer og glæder sig over afslutningen på en af de teknisk set mest komplicerede, politisk følsomme og kommercielt betydningsfulde juridiske konflikter, som nogen sinde er blevet forelagt WTO;

2. mener, at den aftale, der er opnået, er en løsning, men at den ikke i fuld udstrækning forener alle parters legitime interesser; opfordrer derfor Kommissionen til snarest muligt at fremlægge en vurdering af virkningerne af handelsaftalerne om bananer for bananproducerende udviklingslande og regionerne i EU's yderste periferi i perioden frem til 2020;

3. glæder sig over, at aftalerne om handel med bananer vil udgøre EU's endelige forpligtelser med hensyn til markedsadgangen for bananer, som skal indgå i de endelige resultater af den næste runde af multilaterale forhandlinger om markedsadgang for landbrugsprodukter, der skal afsluttes med et positivt resultat inden for WTO (Doha-runden);

4. understreger, at den opnåede aftale er et skridt fremad i Doha-rundens drøftelser, men kun et lille skridt i betragtning af, at de vanskeligheder, man er stødt på, er af langt større rækkevidde end blot et spørgsmål om bananer;

5. understreger, at alle endnu ikke afsluttede tvister og alle krav, der er blevet stillet inden den 15. december 2009 af en latinamerikansk MFN-bananleverandør i forbindelse med EU's handelsordning for bananer, vil blive anset for at være bilagt og afgjort efter certificeringen af Genève-aftalen om handel med bananer;

6. konstaterer, at tallene for 2010 viser, at bananpriserne for forbrugerne i EU har været stabile eller kun er steget lidt;

7. understreger, at EU gradvist vil nedskære sin importtold på bananer fra Latinamerika fra 176 euro/ton til 114 euro/ton inden 2017;

8. understreger, at aftalerne om handel med bananer vil give mulighed for, at banansektoren ikke indgår i Doha-rundens forhandlinger om "tropiske produkter"; understreger, at medens der vil blive foretaget mere omfattende toldnedsættelser for "tropiske produkter", vil toldnedsættelserne for "produkter udsat for præferenceudhuling", der er af betydning for AVS-lande, blive foretaget over en relativt længere periode, end det vil være tilfældet med den generelle formel, der anvendes under forhandlingerne; understreger ikke desto mindre, at aftalerne om handel med bananer sandsynligvis ikke vil bane vejen for en acceptabel aftale for AVS-landene med hensyn til spørgsmålet om tropiske produkter og udhulingen af deres præferencebehandling, eftersom de forslag, der blev udformet på

tidspunktet for aftalerne om handel med bananer, allerede er blevet forkastet af nogle store nye økonomier, hvilket fremgik af Indiens og Pakistans reaktioner under mødet i WTO's Generelle Råd i december 2009;

9. påpeger, at EU på traditionel vis har ydet særlige toldpræferencer for bananer fra AVS-lande; minder om, at visse WTO-medlemmer gentagne gange har anfægtet, hvorvidt denne præferencebehandling er i overensstemmelse med WTO-reglerne; understreger, at der i en række retslige afgørelser truffet af WTO's tvistbilæggelsesorganer, appelorganet og særlige voldgiftsmænd er blevet fremsat krav om en ændring af den eksisterende ordning;

10. beklager, at den oprindelige regionale strategi i forhandlingerne om flerpartsaftalen med Andeslandene ikke kunne opretholdes, hvilket medførte, at Ecuador ikke kunne drage fordel af de samme toldsatser som Colombia og Peru;

11. understreger, at bananer siden 2008 er blevet eksporteret fra AVS-landene til EU-landene told- og kontingentfrit takket være de nuværende aftaler;

12. understreger, at de parallelle drøftelser med AVS-landene førte til en aftale om, at de vigtigste bananeksporterende AVS-lande ud over regulær EU-bistand vil modtage ekstra støtte via et nyt program - de såkaldte "ledsageforanstaltninger vedrørende bananer" (BAM); understreger, at finansieringsordningen i dette program kunne være utilstrækkelig, for så vidt angår ressourcerne, og med en alt for kort gennemførelsesfrist til, at det kan være en effektiv hjælp for bananproducenterne i AVS-landene, således at de kan tilpasse sig virkningerne af EU's ændrede importordning; anmoder Kommissionen om klart at angive, at finansieringsordningen består af midler, der supplerer de nuværende bevillinger til udviklingssamarbejde, og at ordningen ikke blot er et bidrag til de nationale budgetter, som ikke kan øremærkes til særlige programmer, som f.eks. uddannelse og diversificering; anmoder Kommissionen om at forelægge en ny flerårig finansieringsordning;

13. opfordrer Kommissionen til at foretage en vurdering af BAM 18 måneder, inden programmet udløber, omfattende henstillinger om yderligere foranstaltninger, der skal træffes, og om disses art;

14. afviser på det bestemteste ethvert forsøg på at finansiere programmet for de bananproducerende AVS-lande via omplacering af bevillinger fra budgetkonti bestemt for udviklingssamarbejde;

15. påpeger, at det vil være vigtigt at tildele ressourcer fra BAM til de forskellige lande i henhold til deres forventede tab inden for bananeksport og -produktion og alt efter deres udviklingsniveau, vægtede indikatorer og omfanget af handelen med bananer med EU; understreger, at det er nødvendigt at finde den rette balance mellem de tre former for foranstaltninger, der kan træffes, og som ikke udelukker hinanden, dvs. dem der forbedrer effektiviteten i den eksisterende produktion, dem der øger værditilvæksten lokalt, og dem der bidrager til en diversificering væk fra bananproduktion;

16. opfordrer EU og AVS-landene til at fremsætte forslag om foranstaltninger til at hjælpe lande, der er meget afhængige af bananer, til at diversificere deres økonomier, herunder i

form af mere støtte til handelen;

17. understreger, at bananer er en af de vigtigste landbrugsafgrøder i nogle af Unionens fjerntliggende regioner, især i de franske oversøiske departementer Guadeloupe og Martinique og på Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer;

18. henstiller, at der tages behørigt hensyn til den vigtige socioøkonomiske rolle, som banansektoren spiller for regionerne i EU's yderste periferi, og til det bidrag, som den yder for at opnå økonomisk og social samhørighed i kraft af de indkomster og den beskæftigelse, som den skaber, og den økonomiske aktivitet, den giver anledning til, og den virkning, som den har med hensyn til bevarelse af den miljømæssige og landskabsmæssige balance, der styrker en udvikling af turismen;

19. bemærker, at der blev truffet afgørelse om bistandsprogrammet POSEI i 2006 på baggrund af vedtagelsen af WTO's afgiftssats for adgang til det europæiske marked på 176 euro/ton, hvilket betyder, at der endnu ikke er blevet taget højde for den afgiftssats, der er indeholdt i WTO's aftaler om handel med bananer, i budgettet for POSEI; tilskynder de relevante EU-myndigheder til at tilpasse den støttepakke for EU-producenter, som er indeholdt i POSEI-budgettet, og træffe andre foranstaltninger til at sikre, at producenterne i EU på trods af tendenserne til en liberalisering af verdenshandlen med bananer kan forblive på markedet og fortsætte deres traditionelle aktiviteter;

20. mener, at EU-producenter kunne blive stærkt berørt af aftalerne om handel med bananer; opfordrer derfor Kommissionen til at øge støtten til producenterne i AVS-landene og i EU og forlænge denne støtte til 2020 om nødvendigt;

21. bemærker, at bananproduktionen i EU's regioner i den yderste periferi opfylder højere sociale og miljømæssige normer end i de fleste latinamerikanske lande; gør opmærksom på, at brugen af aktive stoffer, såsom pesticider, i regioner i den yderste periferi er 20 til 40 gange mindre end i de syd- og mellemamerikanske lande, hvorimod de fleste af de aktive stoffer på plantesundhedsområdet, som er forbudt ifølge EU-bestemmelser om fødevaresikkerhed, i vid udstrækning anvendes i syd- og mellemamerikanske bananplantager;

22. bemærker, at EU i de fleste af de seneste bilaterale aftaler med bananproducenter (flerpartshandelsaftalen med Colombia og Peru og associeringsaftalen med Mellemamerika) har indvilliget i gradvis at sænke sin importafgift på bananer med oprindelse i disse lande til 75 euro/ton inden den 1. januar 2020;

23. bemærker, at præferencemargenen på 39 euro/ton, som i sidste ende er indrømmet via aftalerne om handel med bananer, i væsentlig grad vil forbedre konkurrenceevnen på EU-markedet i forhold til andre eksportører i de otte berørte Andeslande og centralamerikanske lande og transnationale selskaber, der opererer i dette område; understreger, at fordelene for de lande, der allerede eksporterer bananer til EU, fra 2020 og fremad vil være iøjnefaldende, eftersom både deres eksport og den pris, de får for deres bananer, vil stige;

24. understreger, at andre MFN-eksportører til EU (hvoraf langt den vigtigste er Ecuador), AVS-landene og de mindst udviklede lande kunne opleve en nedgang i deres relative

konkurrenceevne på EU's marked i forhold til de lande, der undertegner aftalerne om handel med bananer;

25. mener, at kun producenter, der respekterer ILO's dagsorden for rimelige arbejdsvilkår og menneskerettighederne og overholder miljøbestemmelserne, bør have adgang til EU's marked;

26. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes regeringer og parlamenter samt regeringerne og parlamenterne i Brasilien, Colombia, Costa Rica, Ecuador, Guatemala, Honduras, Mexico, Nicaragua, Panama, Peru, Venezuela, De Forenede Stater og AVS-landene.